

Koncepcji integracji społecznej, aktywizacji społeczno-zawodowej i deinstytucjonalizacji usług w dwóch obiektach na terenie Gminy Stare Bogaczowice w miejscowościach Chwaliszów i Struga

Na zlecenie

Opracowanie:

maj, 2017 rok
aktualizacja marzec 2018 r.

SPIS TREŚCI

<u>SŁOWNICZEK POJĘĆ.....</u>	<u>3</u>
<u>STARE BOGACZOWICE - SYTUACJA SPOŁECZNA I EKONOMICZNA MIESZKAŃCÓW, ANALIZA TRENDÓW DEMOGRAFICZNYCH.....</u>	<u>4</u>
<u>ANALIZA PLANOWANYCH GRUP DOCELOWYCH.....</u>	<u>5</u>
<u>ZDIAGNOZOWANE PROBLEMY ORAZ ANALIZA POTRZEB</u>	<u>10</u>
<u>PROPOZYCJA DZIAŁAŃ – PLAN DZIAŁANIA I ORGANIZACJI PLACÓWEK.</u>	<u>12</u>
<u>UTWORZENIE KIS</u>	<u>12</u>
<u>UTWORZENIE DWÓCH ODDZIAŁÓW LOKALNEGO OŚRODKA INTEGRACJI SPOŁECZNEJ W RAMACH KLUBU INTEGRACJI SPOŁECZNEJ</u>	<u>14</u>
<u>WARUNKI KORZYSTANIA Z OFERTY REINTEGRACJI ZAWODOWEJ I SPOŁECZNEJ</u>	<u>17</u>
<u>PLANOWANE DZIAŁANIA – ORGANIZACJA DZIAŁAŃ W CENTRUM MIĘDZYPOKOLENIOWE W CHWALISZOWIE</u>	<u>18</u>
<u>PLANOWANE DZIAŁANIA – ORGANIZACJA DZIAŁAŃ W CENTRUM WSPARCIA W STRUDZE</u>	<u>21</u>
<u>PROPOZYCJA FINANSOWANIA DZIAŁAŃ.....</u>	<u>25</u>
<u>FINANSOWANIE TOŻSAMYCH USŁUG ŚWIADCZONYCH JUŻ W LOKALNEJ SPOŁECZNOŚCI PRZEZ INNE PLACÓWKI</u>	<u>28</u>
<u>ZAŁĄCZNIKI</u>	<u>28</u>

Słowniczek pojęć

Integracja społeczna – termin w socjologii i innych naukach społecznych oznaczający w ogólności proces włączania (się) do zasadniczej części społeczeństwa różnorodnych, zwykle mniejszościowych grup społecznych jak np. mniejszości narodowe, uchodźcy, emigranci i repatrianci, itp., i w konsekwencji uzyskanie możliwości, praw i usług dotychczas dostępnych tylko dla większości. Jest to jednocześnie zjawisko pełne sprzeczności, gdyż wymaga akceptacji obu stron, co nie jest sprawą oczywistą, gdyż może oznaczać konieczność wyrzeczenia się przez jedną lub obie strony pełni lub części swojej tożsamości rozumianej, jako role społeczne, wartości, normy, zwyczaje, tradycja, prawo, światopogląd, nawet język.

Aktywizacja społeczno-zawodowa, według ekspertów, to zespół działań, zmierzających do wywołania motywacji do znalezienia pracy, jej zdobycia, podjęcia i utrzymania, a także rozwoju kariery zawodowej. Pierwszy człon definicji – „wywołanie motywacji” – to właśnie aktywizacja społeczna. Osiągana jest ona poprzez specjalistyczne oddziaływania głównie psychologiczne i psychospołeczne korygujące, kształtujące i rozwijające umiejętności osobiste i społeczne osób, które mają trudności w pełnej integracji społecznej i zawodowej. Łączne definiowanie obu pojęć nie jest przypadkiem. Wynika ono z doświadczeń praktycznych wskazujących, iż warunkiem aktywizacji zawodowej jest właśnie aktywizacja społeczna.

Deinstytucjonalizacja usług – proces przejścia od opieki instytucjonalnej do usług świadczonych w środowisku lokalnym (lokalnej społeczności), realizowany w oparciu o „Ogólnoeuropejskie wytyczne dotyczące przejścia od opieki instytucjonalnej do opieki świadczonej na poziomie lokalnych społeczności” i wymagający z jednej strony rozwoju usług świadczonych w środowisku lokalnym (lokalnej społeczności), z drugiej – stopniowego ograniczenia usług w ramach opieki instytucjonalnej. Integralnym elementem deinstytucjonalizacji usług jest profilaktyka, mająca zapobiegać umieszczaniu osób w opiece instytucjonalnej, a w przypadku dzieci - rozdzieleniu dziecka z rodziną i umieszczeniu w pieczy zastępczej.

Wykluczenie społeczne to sytuacja uniemożliwiająca lub znacznie utrudniająca jednostce lub grupie pełnienie ról społecznych, korzystanie z dóbr publicznych i infrastruktury społecznej, gromadzenie zasobów i zdobywanie dochodów w godny sposób. Istotnymi czynnikami wykluczenia społecznego są ubóstwo i pozostawanie bez pracy, które wskazywane są, jako główne bariery uniemożliwiające pełne uczestniczenie w życiu społecznym.

Stare Bogaczowice - sytuacja społeczna i ekonomiczna mieszkańców, analiza trendów demograficznych

W skład Gminy Stare Bogaczowice wchodzi 8 sołectw tj. Gostków, Nowe Bogaczowice, Stare Bogaczowice, Chwaliszów, Cieszów, Struga, Lubomin, Jabłów. Gmina zajmuje I miejsce pod względem wielkości wśród gmin powiatu wałbrzyskiego. Centrum administracyjne Gminy znajduje się w Starych Bogaczowicach, w których realizowany jest pełny zakres usług podstawowych dla mieszkańców Gminy.

W Starych Bogaczowicach znajduje się Szkoła Podstawowa z oddziałami Gimnazjum, Gminne Centrum Biblioteczno-Kulturalne, Gminne Centrum Edukacyjno-Społeczne, Urząd Pocztowy oraz sala sołecka. Przy Szkole Podstawowej jest boisko wielofunkcyjne oraz boiska ze sztuczną nawierzchnią w Starych Bogaczowicach, Lubominie, Gostkowie, Nowych Bogaczowicach oraz w Cieszowie. Ponadto w Starych Bogaczowicach mieści się Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna, w której zatrudnienie znajduje wielu mieszkańców miejscowości. Dużym zakładem jest Aktyw Spółka z o.o. (<http://www.aktiw.pl>). Firma jest producentem i dystrybutorem świeżych jaj zgodnych ze standardami Unii Europejskiej. Dostarcza wysokiej jakości produkty do największych sieci handlowych. Jest właścicielami własnej marki Kotlina Natury. Jest tu również praktyka Lekarza Rodzinnego, apteka oraz kilka podmiotów gospodarczych działających w branży transportowej i budowlanej. Miejscem gdzie mieszkańcy, a w szczególności młodzież, mogą spędzać wolny czas i uprawiać sport jest szkoła wraz z pełnowymiarową salą sportową oraz Gminne Centrum Biblioteczno - Kulturalne. W 2015 roku dokonano odtworzenia zalewu rekreacyjnego.

Ujemny przyrost naturalny jest widoczny w danych liczbowych:

- na przestrzeni lat 2014-2016 w gminie Stare Bogaczowice zmarło łącznie 142 osoby (dane z GUS O/Wałbrzych):
 - w roku 2014: 49
 - w roku 2015: 53
 - w roku 2016: 40
- na przestrzeni lat 2014-2016 w gminie Stare Bogaczowice urodziło się łącznie 107 dzieci (59 DZ i 48 CH) wg danych prowadzonych przez Gminę było to:
 - w roku 2014: 14 CH i 15 DZ (29)
 - w roku 2015: 22 CH i 23 DZ (45)
 - w roku 2016: 12 CH i 21 DZ (33)

Aktualnie w gminie, w wyniku realizacji projektu, jest zapewniona opieka edukacyjna dla jej najmłodszych mieszkańców (żłobek). Liczba zapewnionych miejsc w żłobku nie przekracza 20-tu. Są dwa przedszkola. Brakuje miejsca na zajęcia dodatkowe, wyrównawcze, walkę z deficytami.

Na terenie Gminy Stare Bogaczowice znajduje się jeden NZOZ Praktyka Lekarza Rodzinnego w Starych Bogaczowicach, z którego usług korzysta większość mieszkańców Gminy. W Ośrodku poza lekarzem rodzinnym znajduje się również gabinet dentystyczny. Część mieszkańców Gminy z podstawowej opieki medycznej korzysta w Boguszowie-Gorcach, Szczawnie Zdroju oraz Świebodzicach. Usługi specjalistyczne świadczone są poza terenem Gminy w szczególności w Wałbrzychu i Świebodzicach. W Gminie Stare Bogaczowice nie prowadzi działalności żaden prywatny gabinet lekarski.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starych Bogaczowicach, jako jednostka organizacyjna Gminy Stare Bogaczowice realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej oraz zgodnie z upoważnieniem Wójta Gminy zadania z zakresu świadczeń rodzinnych i ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Zadaniem GOPS jest wspieranie osób i rodzin zamieszkałych na terenie Gminy w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka, poprzez podejmowanie działań zmierzających do usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem, zgodnych z celami i możliwościami pomocy społecznej.

Pomoc społeczna w gminie polega w szczególności na:

- przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń,
- pracy socjalnej,
- prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych,
- rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb

Analiza planowanych grup docelowych

Bezrobocie od wielu lat jest główną dysfunkcją klientów GOPS w Starych Bogaczowicach. Utrzymujący się kryzys gospodarczy i brak dużych dobrze prosperujących zakładów pracy na terenie Gminy (RSP „Przyszłość” już kilka lat temu drastycznie zredukował zatrudnienie) nie sprzyja poprawie sytuacji. Długotrwałe bezrobocie mieszkańców ukazuje swoje negatywne skutki społeczne i psychologiczne. Bezrobotni podlegają frustracji i degradacji społecznej. W 2015 roku wydatki Gminy na przeciwdziałanie alkoholizmowi wyniosły 85 tys. zł. Wg danych

gromadzonych przez PUP w Wałbrzychu na koniec 2016 roku w Gminie Stare Bogaczowice było ogółem 151 osób bezrobotnych zarejestrowanych w zbiorach urzędu (w tym 84K, i 67 M).

Struktura bezrobotnych zarejestrowanych w PUP przedstawiała się w sposób następujący:

- z wyższym wykształceniem było 18 osób, w tym 14 Kobiet
- z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym 39 osób, w tym 29 K
- ze średnim ogólnokształcącym 7 osób, w tym 7 K
- z zasadniczym zawodowym 37 osób, w tym 19 K
- z gimnazjalnym i poniżej 50 osób, w tym 15 K

Spośród bezrobotnych posiadających, co najmniej jedno dziecko w wieku 0-6 lat było 37 osób, z czego 29 stanowiły kobiety.

Statystyka bezrobotnych w podziale na wiek w gminie Stare Bogaczowice przedstawiała się w następujący sposób:

- bezrobotni w wieku 18-24 lata ogółem 13 osób, w tym K 6
- bezrobotni w wieku 25-34 lata ogółem 50 osób, w tym K 36
- bezrobotni w wieku 35-44 lata ogółem 30 osób, w tym K 18

Wskaźnik bezrobocia długotrwałego w gminie Stare Bogaczowice wyniósł:

- bezrobotni w okresie 12-24 m-cy ogółem 26 osób, w tym 19 K,
- bezrobotni w okresie powyżej 24 m-cy ogółem 25, w tym 12 K,

co sprzyja patologicznym zjawiskom i degradacji rodzin.

Pozytywnym zjawiskiem jest spadkowa tendencja bezrobotnych w Gminie, których na koniec 2015 było zarejestrowanych w zbiorach urzędu pracy 173, w tym kobiety stanowiły 53,8 %. Sytuacji jednak nie poprawia niski stopień wynagrodzeń, w 2015 roku w gminie Stare Bogaczowice przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto wynosiło 3 293,54 zł., co odpowiada 79.30% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce.

Warto także zwrócić uwagę na ogólną kondycję gminy w obszarze przedsiębiorczości. Jak wynika z opracowań statycznych w roku 2014 – 295 mieszkańców gminy miało zarejestrowaną jednoosobową działalność gospodarczą, najwięcej firm prywatnych zajmowało się handlem detalicznym i hurtowym 118, 38 budownictwem, 33 przetwórstwem a najmniej usługami gastronomicznymi i noclegowymi. Całkowity brak jest w gminie dużych przedsiębiorstw, które mogłyby zapewnić stabilizację finansową jej mieszkańcom. Z tego też powodu zdecydowana część ludności Starych Bogaczowic zmuszona jest dojeżdżać do pracy do głównego ośrodka aglomeracji tj. Wałbrzycha i jego okolic i w tym ośrodku szukać

zatrudnienia. W gminie są dwie firmy zajmujące się przetwórstwem rolnym Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna „Przyszłość” oraz AKTIW sp. z o.o.

Na koniec 2016 roku zgodnie ze sprawozdaniem MPIPS- 3 ze wsparcia finansowego w GOPS na terenie Gminy korzystało 84 rodziny – 169 osób w rodzinach. Ogółem wszystkich świadczeń socjalnych w ramach zadań zleconych oraz własnych GOPS przyznał 149, skorzystało z nich 109 rodzin - 265 osób. Z pomocy udzielonej w postaci pracy socjalnej skorzystało w roku 2016 48 rodzin, z liczbą osób w rodzinach 108 (w tym wyłącznie w postaci pracy socjalnej 6 rodzin – liczba osób w rodzinach 10). Zawartych kontraktów socjalnych było 15, a liczba osób objętych kontraktami socjalnymi objęła 18 osób.

Dysfunkcje występujące w rodzinach na terenie Gminy Stare Bogaczowice (stan na koniec 2016 roku) to:

- ubóstwo: 92 rodziny, 219 osób w rodzinach
- bezdomność: 1 rodzina, 1 osoba
- potrzeba ochrony macierzyństwa: 15 rodzin, 69 osób w rodzinach (w tym wielodzietność: 10 rodzin, 50 osób w rodzinach)
- niepełnosprawność: 40 rodzin, 70 osób w rodzinach
- długotrwała lub ciężka choroba: 64 rodziny, 132 osoby w rodzinach
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego: 21 rodzin, 75 osób w rodzinach (w tym rodziny niepełne: 11 – 32 osoby w rodzinach, rodziny wielodzietne: 5 rodzin, 26 osób w rodzinach)
- przemoc w rodzinie: 1 rodzina, 5 osób w rodzinie
- alkoholizm: 16 rodzin, 31 osób w rodzinach
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego: 3 rodziny, 4 osoby w rodzinach
- zdarzenie losowe: 1 rodzina, 2 osoby w rodzinach
- sytuacja kryzysowa: 2 rodziny, 2 osoby w rodzinach

W aktualnych danych ze zbiorów GOPS za 2016 roku statystyka podopiecznych w miejscowości Struga i Chwaliszów przedstawia się w następujący sposób

	Chwaliszów		Struga		Lubomin		Cieszów	
	K	M	K	M	K	M	K	M
bezdomni realizujący indywidualny program wychodzenia z	0	0	0	0	0	0	0	0

bezdomności, w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej,								
osoby uzależnione od alkoholu	1	1	4	5	1	2	0	0
osoby uzależnione od narkotyków lub innych środków odurzających	0	0	0	0	0	0	0	0
osoby chore psychicznie, w rozumieniu przepisów o ochronie zdrowia psychicznego,	1	0	2	1	3	0	1	0
długotrwale bezrobotni w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,	2	0	4	6	0	1	1	0
osoby zwalniane z zakładów karnych, mających trudności w integracji ze środowiskiem, w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej	0	1	0	1	0	0	0	0
uchodźcy realizujących indywidualny program integracji, w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej	0	0	0	0	0	0	0	0
osoby niepełnosprawne, w rozumieniu przepisów o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych	3	4	8	4	1	0	0	0
Kobiet samotnie wychowujących dzieci	0	0	2	0	1	0	0	0
Liczba dzieci	6	4	9	3	7	7	4	5
Liczba zawieranych małżeństw	0	0	0	0	0	0	0	0
Liczba rozwodów	0	0	0	0	0	0	0	0
Wykształcenie ludności	b.d.	b.d.	Podst.3 Zasadnicze zaw. 5 Śr. Zaw. 2 Średnie 2 Policealne1	Podst. 3 Zasadnicze zaw. 5 Średnie 1 Polic.1 Wyższe 1	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.

Bezrobocie zawsze ma negatywne skutki dla społeczeństwa. Są nimi:

- duże koszty świadczeń socjalnych (na przestrzeni lat 2010 – 2015 wydatki na pomoc społeczną sięgały w gminie ok. 2 mln rocznie a największą wartość osiągnęły w roku 2014, gdzie wydano 2,3 mln zł na ten obszar),
- niewykorzystanie zdolności do pracy bezrobotnych,
- niebezpieczeństwo zwiększenia się zjawisk niepożądanych (np. alkoholizm, rozwody, narkomania, przestępczość).

W roku 2015 na II miejscu pod względem wielkości wydatków gminy Stare Bogaczowice znalazły się właśnie wydatki na pomoc społeczną zaraz po wydatkach na oświatę i wychowanie.

Miejscowość Struga jest typowym przykładem wsi popegeerowskiej z wszystkimi cechami charakterystycznymi dla takich terenów. Aktualnie obszar ten staje się atrakcyjnym miejscem dla budownictwa jednorodzinnego – coraz więcej rodzin przeprowadza się w te okolice. Daje to szansę dla dwóch nowo powstałych ośrodków (w dłuższej perspektywie czasu).

Problem starzejącego się społeczeństwa dotyka dziś w równym stopniu gminę jak i całą Polskę. Z tego też powodu z inicjatywy GOPS w Starych Bogaczowicach utworzono przy ul. Głównej 148 w 2013 roku Uniwersytet Trzeciego Wieku, który stanowi atrakcyjną propozycję spędzania wolnego czasu oraz pracy twórczej wśród osób w wieku emerytalnym. W gminie nie działa na stałe żadne Centrum Informacji Zawodowej, brak jest Warsztatów Terapii Zajęciowej.

Gmina nie posiada również wystarczającej infrastruktury mogącej wspomóc działania w obszarze integracji zawodowej i społecznej całych rodzin.

W GOPS pracuje 4 pracowników socjalnych, z których każdy opiekuje się podopiecznymi z innego rejonu. Wg podziału:

- rejon I obejmuje Stare Bogaczowice
- rejon II obejmuje Strugę, Lubomin, Nowe Bogaczowice
- rejon III obejmuje Jabłów, Gostków, Chwaliszów, Cieszów

W celu umożliwienia kontaktu z pracownikiem socjalnym bez konieczności dojazdu do GOPS prowadzone są tzw. dni pracy socjalnej, czyli dyżury pracownika socjalnego w poszczególnych miejscowościach wg rocznego harmonogramu.

W roku 2016 w gminie Stare Bogaczowice zawarto 12 związków małżeńskich. Nie ma informacji na temat rozwodów, gdyż dane gromadzone przez Urząd Statystyczny dotyczą całych powiatów.

Opracowanie na podstawie:

- BDL GUS
- www.polskawliczbach.pl
- Statystyczne Vademecum Samorządowca 2016 – Stare Bogaczowice gmina wiejska, Urząd Statystyczny we Wrocławiu
- STRATEGIA ROZWOJU GMINY STARE BOGACZOWICE na lata 2012 - 2020
- Strategia Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020(23) Lokalnej Grupy Działania Kwiat Lnu
- dane statystyczne ze zbiorów PUP w Wałbrzychu wg stanu na dzień 31.12.2016 r. – gmina Stare Bogaczowice
- dane statystyczne ze zbiorów GOPS w Starych Bogaczowicach wg stanu na koniec 2016 roku – sprawozdanie MPIPS- 03.

Zdiagnozowane problemy oraz analiza potrzeb

Wśród zdiagnozowanych problemów można zauważyć:

- brak infrastruktury w gminie dającej możliwość realizowania działań w obszarze integracji społecznej, aktywizacji społeczno-zawodowej i deinstytucjonalizacji usług
- kryzys funkcji, niezaradność opiekuńczo-wychowawcza, patologie, przemoc w rodzinie (na podstawie wywiadów przeprowadzonych w placówkach GOPS, przedszkola, szkoły),
- marginalizacja i brak integracji społecznej,
- starzenie się społeczeństwa, osoby starsze (ujemny przyrost naturalny w gminie),
- alkoholizm (wskazania GOPS),
- niepełnosprawność (wskazania GOPS).

Analizując powyższe należy wspomnieć, że dobrym rozwiązaniem mogą być usługi społeczne świadczone w sposób zindywidualizowany, umożliwiające osobom, na rzecz których są świadczone, niezależne życie w środowisku lokalnym, **bez konieczności korzystania z opieki instytucjonalnej**, a gdy to nie jest możliwe, gwarantujące tym osobom warunki życia jak najbardziej zbliżone do warunków domowych i rodzinnych oraz umożliwiające podtrzymywanie więzi rodzinnych i sąsiedzkich.

Analizując programy w Polsce do usług świadczonych w środowisku lokalnym należą w szczególności:

- usługi wspierania rodziny, praca z rodziną, w tym w szczególności asystentura rodzinna, konsultacje i poradnictwo specjalistyczne, terapia i mediacja; usługi dla rodzin z dziećmi, w tym usługi opiekuńcze i specjalistyczne, pomoc prawna, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego; organizowanie dla rodzin spotkań, mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz zapobieganie izolacji, zwanych

„grupami wsparcia” lub „grupami samopomocowymi” – **brakuje miejsca na takie działania;**

- pomoc w opiece i wychowaniu dziecka, w tym poprzez usługi placówek wsparcia dziennego w formie opiekuńczej i specjalistycznej oraz w formie pracy podwórkowej; pomoc rodzinie w opiece i wychowaniu poprzez wsparcie rodzin wspierających;
- rodzinna piecza zastępcza oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego do 8 dzieci, a w szczególnych przypadkach do 10 dzieci i placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizacyjnego, interwencyjnego lub specjalistyczno-interwencyjnego do 14 osób, o których mowa w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;

Podstawowym narzędziem działania systemu wspierania rodziny, a co za tym idzie integracji społecznej i zawodowej, jest praca z rodziną. Jest ona ważna od momentu przeżywania przez rodzinę pierwszych trudności oraz niezbędna wówczas, gdy w rodzinie ma miejsce poważny kryzys, zagrażający dobru dziecka. Rodzina, w wyniku podjętej z nią pracy powinna osiągnąć zdolność prawidłowego funkcjonowania na tyle, aby bezpieczeństwo dzieci nie było zagrożone.

W systemach instytucjonalnych praca z rodziną prowadzona jest głównie w formie usług asystenta rodziny, który udziela wsparcia psychicznego, emocjonalnego, pełni funkcję diagnostyczno-monitorującą, opiekuńczą, doradczą, mediacyjną, wychowawczą, motywująco-aktywizującą oraz koordynuje działania skierowane na rodzinę. Pomoc w opiece i wychowaniu dzieci prowadzona jest w formie placówek wsparcia dziennego oraz rodzin wspierających.

Do zadań asystenta rodziny należy:

- opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym,
- opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej,
- udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego,
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych,
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych,
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi,
- wspieranie aktywności społecznej rodzin,
- motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
- udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej,
- motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych,
- udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych,

- podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin,
- prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci,
- prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną
- dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku,
- monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną,
- sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach,
- współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny,
- współpraca z zespołami interdyscyplinarnymi lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną.

Rodzina wspierająca ma na celu wsparcie rodziców biologicznych w sprawowaniu opieki i wychowaniu dzieci. Pomoc rodziny wspierającej może dotyczyć różnych aspektów życia, takich jak: organizowanie czasu wolnego dzieciom, wypracowanie nawyku wspólnego spędzania czasu przez członków rodziny, pomoc w nauce, wskazówki dotyczące wychowania dzieci, ale również spraw jak nauka gotowania, sprzątanía, utrzymania higieny osobistej czy racjonalnego prowadzenia budżetu domowego. Rodzina wspierająca powinna współpracować z asystentem rodziny. Pełnienie funkcji rodziny wspierającej może być powierzone osobom z bezpośredniego otoczenia dziecka. Rodzinę wspierającą ustanawia wójt/burmistrz/prezydent właściwy ze względu na miejsce zamieszkania rodziny wspieranej po uzyskaniu pozytywnej opinii kierownika ośrodka pomocy społecznej wydanej na podstawie przeprowadzonego rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Koncepcja działań opisana w dalszej części opracowania zaproponowana **w dwóch nowych ośrodkach ma wspomóc działania w obszarze instytucjonalnym oraz w większym stopniu rozwinąć obszar wsparcia integracji społecznej.**

Stworzenie dwóch placówek o trochę odmiennym charakterze pozwoli wyspecjalizować usługi w gminie, uzupełnić ofertę integracji społecznej i zawodowej, uniezależnić ją w dłuższej perspektywie od finansowania wyłącznie ze środków unijnych.

Propozycja działań – plan działania i organizacji placówek.

Utworzenie KIS

Klub Integracji Społecznej jest to jednostka organizacyjna, której celem jest realizacja działań umożliwiających udzielenie indywidualnym osobom oraz ich rodzinom pomocy: w odbudowywaniu i podtrzymywaniu umiejętności uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej, w powrocie do pełnienia ról społecznych w miejscu zamieszkania, miejscu pobytu lub w miejscu pracy oraz w podniesieniu kwalifikacji zawodowych, jako wartości na rynku pracy. **Klub Integracji Społecznej** to też jednostka organizacyjna udzielająca wsparcia dla integrowania się grup osób o podobnych trudnościach i problemach życiowych, to jednostka

pomagająca samoorganizować się jego członkom, podejmować przez nich wspólne inicjatywy i przedsięwzięcia w zakresie aktywizacji zawodowej, w tym zmierzające do tworzenia własnych miejsc pracy. Klub Integracji Społecznej jest jednostką organizacyjną otwartą na potrzeby lokalnego środowiska, która stara się dopasować swoim zakresem świadczonych usług i działaniem do potrzeb wszystkich grup ryzyka, **nie tylko określonych przepisami ustawy o zatrudnieniu socjalnym**.

Ze względu na specyfikę prowadzonej działalności przez Klub, przepisy ustawy o zatrudnieniu socjalnym oraz skomplikowany charakter powoływania wyodrębnionych jednostek organizacyjnych gminy, wydaje się jednak, że tworząc samorządowy klub integracji społecznej, **najlepszym rozwiązaniem jest prowadzenie klubu przez istniejącą już jednostkę organizacyjną gminy, zajmującą się pomocą społeczną.**

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej może prowadzić KIS, jako wyodrębnioną część Działu Pomocy Środowiskowej, co może być uzasadnione zakresem obowiązków i kwalifikacjami pracowników zatrudnionych w tym dziale lub utworzyć nową komórkę o nazwie klub integracji społecznej. Takie rozwiązanie proceduralnie wydaje się najlepsze, ze względu na obowiązujące przepisy prawa, które nie wymagają wyodrębnienia KIS-u od organu prowadzącego, nie musi mieć także nadanego statusu jak w przypadku tworzonych wyodrębnionych jednostek organizacyjnych gminy.

Podstawą utworzenia i prowadzenia Klubu przez Ośrodek Pomocy Społecznej (OPS) jest art. 15 pkt 6 ustawy o pomocy społecznej mówiący, że pomoc społeczna polega w szczególności na rozwijaniu nowych form pomocy i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb. Dlatego też pierwszym krokiem przy tworzeniu Klubu w ramach struktur ośrodka powinno być uzupełnienie (oczywiście, jeżeli jest taka potrzeba) statutu GOPS uchwałą Rady Gminy wprowadzającą nowe zadanie dla OPS-u. Następnie powinno nastąpić uzupełnienie zapisu regulaminu organizacyjnego poprzez zmianę struktury organizacyjnej OPS, a na podstawie tak zmienionego regulaminu organizacyjnego powinien zostać wyznaczony koordynator i zaangażowanie kadry klubu oraz zatwierdzony regulamin organizacyjny, a także wydzielona w budżecie pozycja dotyczącej kwoty na działalność KIS.

Tak ukształtowana struktura organizacyjna Klubu Integracji Społecznej powoduje, że klub nie jest wyodrębniony organizacyjnie od prowadzącej instytucji, czyli Ośrodka Pomocy Społecznej, nie posiada osobowości prawnej, nie ma nadanego statusu. Funkcjonuje na podstawie regulaminu organizacyjnego nadanego zarządzeniem Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, a zarządza nim powołany przez Kierownika **Koordynator Klubu.**

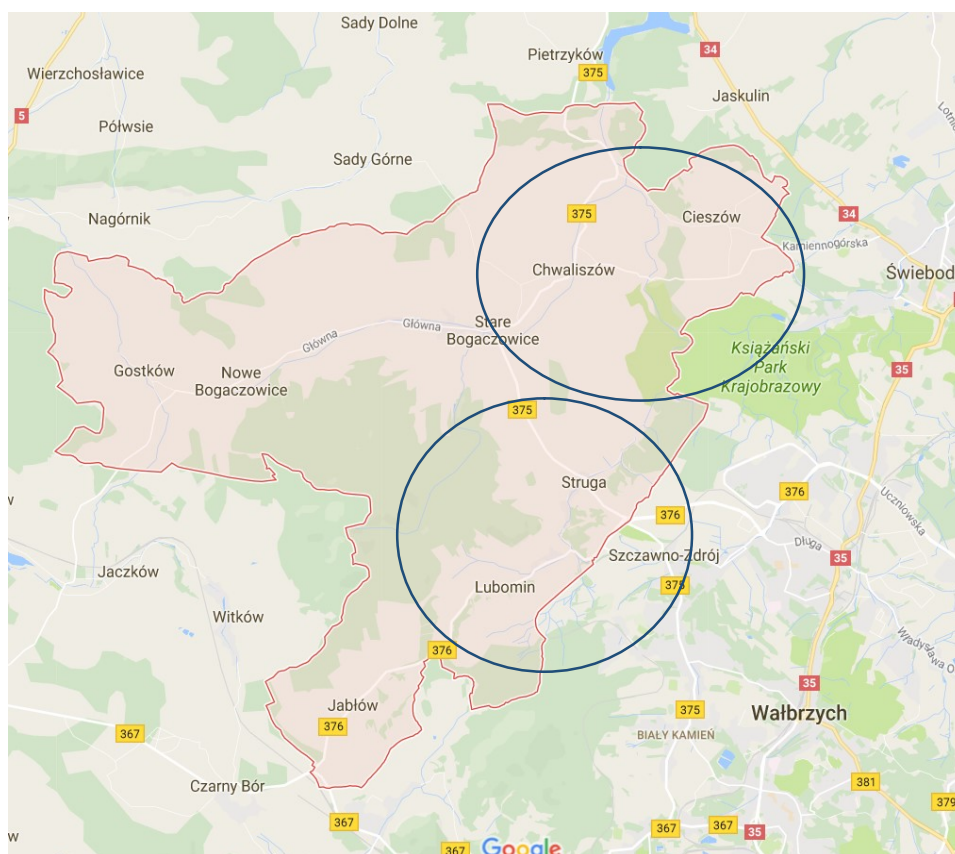
W ramach realizowanego przedsięwzięcia, planuje się po zakończeniu inwestycji, utworzyć KIS w ramach GOPS oraz zatrudnić Koordynatora Klubu i jednego pracownika merytorycznego.

Utworzenie dwóch Oddziałów Lokalnego Ośrodka Integracji Społecznej w ramach Klubu Integracji Społecznej

Koncepcja dotyczy stworzenia dwóch oddziałów Lokalnego Ośrodka Integracji Społecznej (z uwagi na położenie gminy i największą możliwość pracy w środowisku lokalnym) z podziałem na specjalizacje:

1. I Oddział LOIS: Centrum Międzypokoleniowe w Chwaliszowie – z przeznaczeniem dla osób starszych, dzieci i młodzieży w myśl integracji międzypokoleniowej i zindywidualizowanego wsparcia.
2. II Oddział LOIS: Centrum Wsparcia w Strudze – z przeznaczeniem dla dorosłych pod kątem ich aktywizacji społeczno-zawodowej i zindywidualizowanego wsparcia.

Z punktu widzenia dofinansowania w ramach działania 6.1.A Budowa, remont, przebudowę, rozbudowę, nadbudowę, wyposażenie infrastruktury społecznej powiązanej z procesem integracji społecznej, aktywizacji społeczno-zawodowej i deinstytucjonalizacji usług, wymóg funkcjonalny w wyżej wymienionych obszarach obydwu budynków jest oczywisty.

Podstawowym celem działalności LOIS jest reintegracja społeczno-zawodowa w ramach działającego Klubu Integracji Społecznej.

Instytucjonalną odmianą takiego obszaru jest CIS (Centrum Integracji Społecznej), której Gmina nie chce tworzyć. Jest to instytucja, która ma charakter edukacyjny, a jednym z elementów edukacji może być praca uczestników w ramach działalności handlowej, usługowej lub wytwórczej. Ustawa o zatrudnieniu socjalnym mówi wprost, że taka działalność nie stanowi działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej. CIS adresuje swoje działania do osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, przy czym grupa tych osób nie jest ściśle określona w przepisach.

CIS nie ma osobowości prawnej i funkcjonuje, jako jednostka wyodrębniona w instytucji lub organizacji, która CIS utworzyła. CIS mogą utworzyć: starosta, wójt, prezydent albo burmistrz miasta lub organizacja pozarządowa. Instytucja, która CIS utworzyła podpisuje umowy w sprawach CIS i co jeszcze ważniejsze – odpowiada za jego zobowiązania. Do prowadzenia spraw CIS zarząd organizacji prowadzącej może wyznaczyć osobę, której przekaze odpowiednie pełnomocnictwa.

Między CIS a uczestnikami zajęć w CIS nie ma stosunku pracy. Uczestnicy CIS mają status osób bezrobotnych, a od CIS otrzymują świadczenie integracyjne w wysokości zasiłku dla bezrobotnych.

O sfinansowanie etapu tworzenia CIS jego organizator może ubiegać się między innymi u marszałka województwa.

Późniejszą działalność CIS finansować można między innymi ze środków własnych gminy, środków z Unii Europejskiej oraz dochodów z działalności wytwórczej, handlowej lub usługowej CIS. W przypadku decyzji o tworzeniu miejsc pracy dla podopiecznych lub absolwentów CIS można ubiegać się o refundację składek za ubezpieczenie społeczne (w ramach formuły zatrudnienia wspieranego).

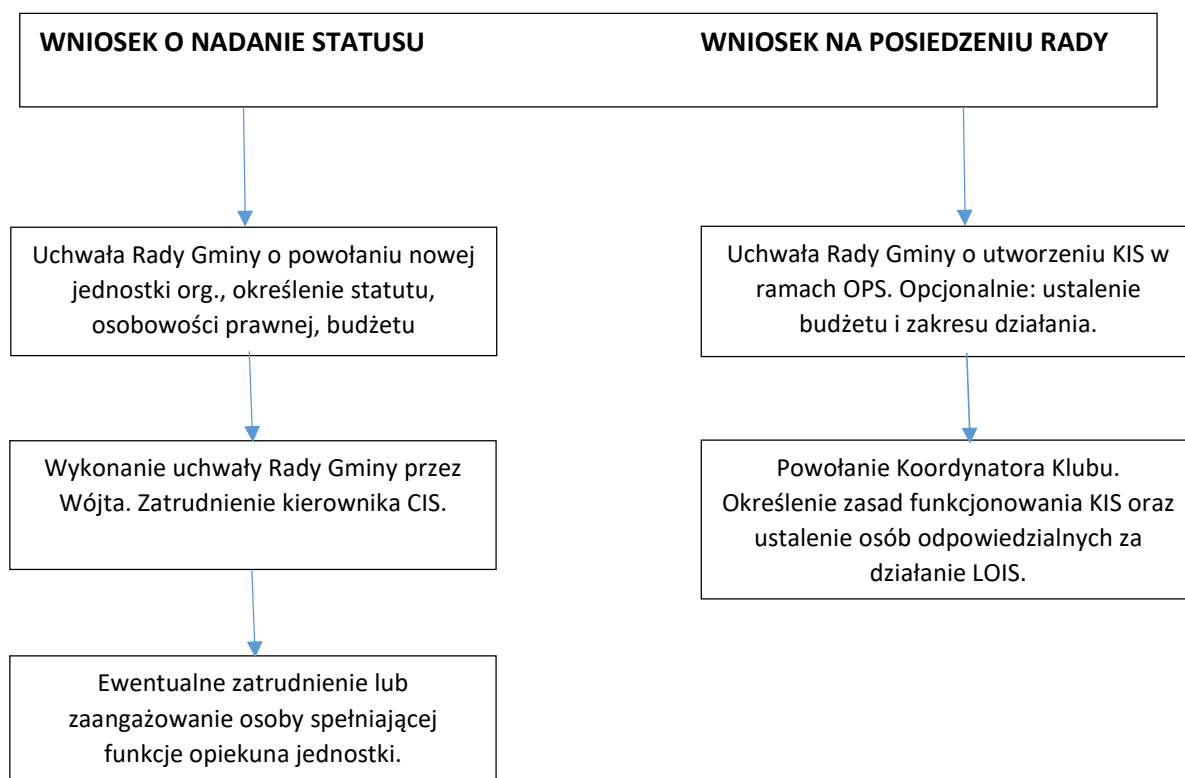
Jeśli podmiotem prowadzącym CIS jest organizacja pozarządowa, jest ona zobowiązana do prowadzenia pełnej księgowości i rachunkowego wyodrębnienia działalności CIS w stopniu pozwalającym na określenie przychodów i kosztów z nią związanych.

Z kolei Lokalny Ośrodek Integracji Społecznej będzie uzupełniał ofertę socjalną i obejmował swoim działaniem szerszy zasięg działania. Dla Gminy i mieszkańców takie rozwiązanie staje się bardziej elastyczne i w pełni funkcjonalne. Finansowanie działań takiego ośrodka może odbywać w oparciu o konkursy wskazane na końcu tego opracowania.

Schemat procedury postępowania w celu utworzenia CIS i LOIS w ramach KIS:

Poszczególne etapy działania

Analizując powyższy schemat stworzenie KIS, który będzie zarządzał dwoma LOIS jest rozwiązaniem bardziej funkcjonalnym i mniej kosztownym.

Istotą jest, aby obie placówki LOIS uzupełniały swoje usługi względem siebie. Z jednej strony mogą wspierać zmiany społeczne zachodzące w gminie, natomiast z drugiej strony dbałyby o aktywizację osób zamieszkujących gminę.

Ważne jest również budowanie postaw prospołecznych – w tym celu zaleca się powołanie klubu wolontariusza.

Aktyw społeczny ma niebagatelne znaczenie w rozwoju działań Ośrodków, natomiast angażowanie młodych i starszych członków społeczności pozwala „wymieszać” energie oraz budować porozumienie pomiędzy mieszkańcami.

Warunki korzystania z oferty reintegracji zawodowej i społecznej

CIS

Ustawa zakłada, że uczestnikami Centrum Integracji mogą zostać osoby, które podlegają wykluczeniu społecznemu. Osoby te ze względu na swoją sytuację życiową nie są w stanie własnym staraniem zaspokoić swoich podstawowych potrzeb życiowych. Przez co znajdują się w sytuacji powodującej ubóstwo, która uniemożliwia lub ogranicza uczestnictwo w życiu zawodowym, społecznym i rodzinnym.

Według ustawy są to:

- bezdomni realizujący indywidualny program wychodzenia z bezdomności, w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej,
- osoby uzależnione od alkoholu,
- osoby uzależnione od narkotyków lub innych środków odurzających,
- osoby chore psychicznie, w rozumieniu przepisów o ochronie zdrowia psychicznego,
- długotrwale bezrobotni w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- osoby zwalniane z zakładów karnych, mających trudności w integracji ze środowiskiem, w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej,
- uchodźcy realizujący indywidualny program integracji w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej;
- osoby niepełnosprawne, w rozumieniu przepisów o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

KIS

W założeniu naszego projektu pomysł powinien obejmować również pomoc rodzinom, w tym wsparcie dla osób starszych, dzieci i młodzieży z rodzin bez ograniczeń ustawowych stawianych CIS.

Uczestnikami zajęć w Klubie Integracji Społecznej mogą być osoby, które podlegają wykluczeniu społecznemu i ze względu na swoją sytuację życiową nie są w stanie własnym staraniem zaspokoić swoich podstawowych potrzeb życiowych i znajdują się w sytuacji powodującej ubóstwo oraz uniemożliwiającej lub ograniczającej uczestnictwo w życiu zawodowym, społecznym i rodzinnym, w szczególności mogą to być:

- a) bezdomni realizujących indywidualny program wychodzenia z bezdomności,
- b) uzależnieni od alkoholu, po zakończeniu programu psychoterapii w zakładzie leczenia odwykowego,
- c) uzależnieni od narkotyków lub innych środków odurzających, po zakończeniu programu terapeutycznego w zakładzie opieki zdrowotnej,
- d) chorzy psychicznie,
- e) długotrwale bezrobotni,
- f) zwalniani z zakładów karnych, mający trudności w integracji ze środowiskiem,
- g) uchodźcy realizujący indywidualny program integracji,
- h) osoby niepełnosprawne.

Katalog grup kwalifikujących się do uczestnictwa w KIS nie jest enumeratywny i może zostać rozszerzony także o inne osoby, w zależności od potrzeb, wynikających z rozeznania danego środowiska lokalnego.

Uczestnikami KIS nie mogą być jedynie osoby, które mają prawo do:

- a) zasiłku dla bezrobotnych;
- b) zasiłku przedemerytalnego;
- c) świadczenia przedemerytalnego;
- d) renty strukturalnej;
- e) renty z tytułu niezdolności do pracy;
- f) emerytury;
- g) nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego.

Program klubu powinien zakładać konkretne, kompleksowe działania stanowiące innowacyjne propozycje w działalności instytucjonalnej. Jego celem powinna być eliminacja ww. barier u osób objętych działaniem klubu, a za ich pośrednictwem ich rodzin i środowiska. Na bazie działań podejmowanych w KIS, poprzez różnego rodzaju metody zmierzające do kompleksowego oddziaływania na klubowiczów, zarówno w zakresie wiedzy, umiejętności, jak i postawy, powinien zostać stworzony szerszy i komplementarny program, który skutecznie rozwiąże problemy tych osób. Dzięki niemu możliwe będzie budowanie motywacji, usamodzielnienie, aktywizacja społeczna i zawodowa, nauka zaradności, kształcenie społecznie pożądanych nawyków i umiejętności, podnoszenie kwalifikacji oraz otwarcie na nowe możliwości.

Planowane działania – organizacja działań w Centrum Międzypokoleniowym w Chwaliszowie

Założenie główne funkcjonowania placówki:

- współpraca międzypokoleniowa,
- wyrównanie deficytów,
- budowanie więzi rodzinnych.

W założeniu z CM będą mogły korzystać rodziny osób objętych wsparciem w ramach KIS w Chwaliszowie. Funkcjonowanie ośrodka zakłada następujące elementy m. in.:

- zajęcia adaptacyjne – grupy mieszane,
- zajęcia wyrównawcze dla dzieci i młodzieży – dyżury emerytowanych nauczycieli,
- gimnastyka mamy, taty i smyka,
- gimnastyka dla kobiet w ciąży,
- gimnastyka seniora,
- nowe technologie – nauka programowania, projektowania graficznego, social media, itp.,
- pracownia artystyczna dla dzieci i seniorów,
- zajęcia teatralne dla dzieci i seniorów,
- zajęcia muzyczne dla dzieci i seniorów,
- zajęcia taneczne dla dzieci i seniorów,
- joga w chustach,
- kółka gastronomiczne,

- rękodzielnictwo,
- eksperymentujemy – program tworzenia doświadczeń dla dzieci i seniorów (można robić w wersji zorganizowanej dla szkół i przedszkoli oraz w wersji cotygodniowych spotkań),
- klub wolontariusza.

Warunki lokalowe

Lokal CM powinien zapewnić sprawną organizację pracy dydaktycznej.

Pomieszczenia powinny być dostosowane do potrzeb uczestników (w tym również uczestników niepełnosprawnych) i wyposażone w niezbędny sprzęt, w tym w sprzęt ochrony ppoż.

Wyposażenie:

- 1) sala edukacyjna wyposażona w tablice, krzesła, stoliki, sprzęt multimedialny (mobilny) – zamienne – możliwość prowadzenia zajęć gimnastycznych, itp.,
- 2) kącik zabaw dla dzieci,
- 3) 8 mobilnych stanowisk komputerowych,
- 4) salka doświadczeń – różne stanowiska z przeznaczeniem na doświadczenia – opis w załączniku,
- 5) pokój spotkań indywidualnych zapewniający dyskrecję,
- 6) zaplecze kuchenne,
- 7) szatnie i odpowiednie zaplecze sanitarne.

Dodatkowo powinny być wydzielone pomieszczenia do przechowywania materiałów dydaktycznych (mobilnych) oraz stanowisko biurowe (powinno być wyposażone w odpowiednie urządzenia i sprzęt, biurko, krzesła i szafy do przechowywania akt).

Rozkład zajęć

Przykładowy tydzień zajęć:

Poniedziałek	Wtorek	Środa	Czwartek	Piątek	Sobota	Niedziela
zajęcia adaptacyjne						
	X			X		
nowe technologie						
X		X				
zajęcia wyrównawcze dla dzieci i młodzieży						
X	X			X	X	
gimnastyka						
	X	X	X			X
pracownia artystyczna dla dzieci i seniorów						
X						X
zajęcia teatralne						
		X				X
zajęcia muzyczne						
			X			
zajęcia taneczne						
				X		
joga w chustach						

					X	
kółka gastronomiczne						
			X			
rękodzielnictwo						
X				X		
eksperymentujemy – program tworzenia doświadczeń dla dzieci i seniorów						
	X		X		X	
klub wolontariusza						
X	X	X	X	X		

Godziny otwarcia placówki:

Poniedziałek – piątek: godz. 8.00 – 20.00
Sobota – niedziela: godz. 15.00 – 19.00

Budżet funkcjonowania placówki:

Wyszczególnienie	Wynagrodzenie (brutto)
Specjalista - Pracownik Centrum Międzypokoleniowego, kompetencje: • animator czasu wolnego • doświadczenie pracy z dziećmi / młodzieżą / seniorami • umiejętność prowadzenia zajęć z wykorzystaniem eksperymentu • opiekun wolontariuszy Pełny etat, praca zmianowa	2800,00 PLN / miesiąc
Specjalista - Pracownik Centrum Międzypokoleniowego, kompetencje: • animator czasu wolnego • doświadczenie pracy z dziećmi / młodzieżą / seniorami • umiejętność prowadzenia warsztatów adaptacyjnych / artystycznych • opiekun kółka gastronomicznego Pełny ¾ etat, praca zmianowa	2100,00 PLN / miesiąc
Prowadzący zajęcia: - gimnastyka - zajęcia teatralne - zajęcia taneczne - zajęcia muzyczne - joga w chustach - rękodzieło - nowe technologie Stawki godzinowe	40,00 – 150,00 PLN/godzinę (średnio 15 godz./tydzień)
Wolontariat:	0,00 PLN

- zajęcia wyrównawcze dla dzieci i młodzieży - kółko gastronomiczne - klub wolontariusza	
Koszty utrzymania lokalu: - ogrzewanie - prąd - telefony	Uzależnione od metrażu i podpisanych umów

Planowane działania – organizacja działań w Centrum Wsparcia w Strudze

Proponuje się następujące, systematyczne działania w ramach wsparcia:

- Uczestnictwo w Programie Indywidualnego Rozwoju rozpoczyna się z chwilą podpisania umowy.
- W Klubie nowi uczestnicy zapraszani są wszyscy razem na spotkanie. Zwykle odbywa się ono w ostatni dzień miesiąca poprzedzającego pierwszy miesiąc rozpoczęcia.
- Na tym pierwszym spotkaniu Uczestnicy otrzymują kompleksowe informacje na temat Centrum, programów zajęć, zasad i regulaminów panujących w instytucji. Poznają instruktorów i pracowników, a przede wszystkim podpisują umowę. Spotkanie kończy zwiedzanie warsztatów Ośrodka.
- Pierwszy miesiąc w CW to miesiąc próbny. W ciągu tych pierwszych tygodni Uczestnik wdraża się w rygory i obowiązki związane z realizacją swojego programu. Zapoznaje się z charakterem zajęć. Na zakończenie miesiąca zapada wspólna decyzja uczestnika i pracownika socjalnego o podpisaniu umowy na realizację programu na 12 miesięcy.
- Umowa zobowiązuje do uczestniczenia w codziennych zajęciach.
- Dzień w CW zaczyna się punktualnie o godz. 8.00.
- Pierwszą czynnością jest podpisanie listy obecności. Ma to znaczenie, gdyż Urząd Pracy, który wypłaca uczestnikowi zasiłek integracyjny, robi to na podstawie listy obecności.
- Nieusprawiedliwiona nieobecność powyżej 3 dni w miesiącu powoduje brak wypłaty zasiłku.
- Honorowane jest zwolnienie lekarskie (na druku L4), które nie może trwać dłużej niż 14 dni. Za dni zwolnienia naliczenie zasiłku jest niższe.
- Pierwsze zajęcia, w których bierze udział uczestnik, to praca na warsztacie wybranym podczas procesu rekrutacji i zgodnego z Indywidualnym Programem Rozwoju Zawodowego.
- Zajęcia na warsztatach mają charakter doskonalący posiadane umiejętności oraz naukę nowych.
- Uczestnicząc codziennie w 4 godzinnych zajęciach osoba uczy się rygorów podobnych jak w normalnej firmie, odpowiedzialności za wykonywaną pracę. Zdobywając nową wiedzę i widząc wynik swojej pracy podnosi samoocenę.
- Dla każdego dobierany jest warsztat zgodny z posiadanymi umiejętnościami i predyspozycjami, ale też brane są pod uwagę aspiracje i plany zawodowe.

Sugerowane warsztaty dla Uczestników

- ✓ warsztat stolarski
- ✓ warsztat krawiecki

- ✓ warsztat konserwacji powierzchni płaskich
 - ✓ warsztat gastronomiczny
 - ✓ warsztat ochrony mienia
 - ✓ warsztat ogrodniczy
 - ✓ warsztat obsługi komputera i urządzeń biurowych
 - ✓ warsztat fryzjerski
 - ✓ warsztat rękodzielniczy
 - ✓ warsztat ślusarski
 - ✓ warsztat opieki nad osobą starszą
 - ✓ warsztat opieki nad dziećmi
- O godzinie 12.00 uczestnicy przechodzą na zajęcia edukacji ogólnej. Pod tą nazwą kryją się różnorodne kursy, grupy wsparcia, grupy samokształceniowe i inne zajęcia o charakterze bardziej teoretycznym lub ogólnym. Tworzone są w zależności od potrzeb, zainteresowania uczestników itd.

Są to np.:

- ✓ kursy językowe (angielski, niemiecki) - podstawowy i dla średnio zaawansowanych
 - ✓ kurs aktywnych metod poszukiwania pracy
 - ✓ kurs przedsiębiorczości
 - ✓ etyka
 - ✓ grupy wsparcia dla uzależnionych
 - ✓ rozwiązywanie problemów życiowych
 - ✓ grupy samokształceniowe - których program współtworzą sami uczestnicy
 - ✓ trening umiejętności społecznych i osobowych
 - ✓ zrozumieć siebie – poznać siebie. [Sesja grupowa oraz warsztaty indywidualne].
 - ✓ samokontrola procesów emocjonalnych (radzenie sobie ze stresem).
 - ✓ kreatywne myślenie i motywacja w sytuacji zmian losowych.
 - ✓ elementarne zagadnienia edukacji prozdrowotnej.
 - ✓ alfabetyzacja cyfrowa – podstawy obsługi komputera.
 - ✓ podstawy zachowań asertywnych w komunikacji międzyludzkiej.
- O godzinie 14.00 uczestnicy kończą zajęcia i idą na obiad przygotowany przez warsztat gastronomiczny

Dodatkowa działalność CW- Punkt porad:

- Prawnych (spotkania z prawnikiem na zasadzie Biura porad prawnych)
- Zdrowotnych (spotkania z dietetykiem, lekarzem, pracownikiem ZUS),
- Zawodowych (spotkania z doradcą zawodowym, w tym test predyspozycji zawodowych np. metoda Achtnika),
- Biznesowych (spotkania z doradcą w obszarze zakładania działalności gosp., spółdzielni socjalnej, NGO, itp.).

W Centrum Wsparcia na nowo odbywa się:

- kształcenie umiejętności pozwalających na pełnienie ról społecznych i osiąganie pozycji społecznych dostępnych osobom nie podlegającym wykluczeniu społecznemu;
- nabywanie umiejętności zawodowych oraz przyuczenie do zawodu, przekwalifikowanie lub podwyższanie kwalifikacji zawodowych;
- naukę planowania życia i zaspokajania potrzeb własnym staraniem, zwłaszcza przez możliwość osiągnięcia własnych dochodów poprzez zatrudnienie lub działalność gospodarczą;
- uczenie umiejętności racjonalnego gospodarowania posiadanymi środkami pieniężnymi.

Jednym z pobocznych efektów Centrum może być utworzenie przedsiębiorstw społecznych, w tym:

- spółdzielni socjalnych realizujących zadania gminy w zakresie:
 - opieki nad terenami zielonymi,
 - prowadzenia prac porządkowych w obu obiektach Centrum,
 - prowadzenia prac remontowo – budowlanych obiektów będących w zasobach gminy.
- stworzenie miejsca spotkań i rozwoju wielu pokoleń – tworzenie warunków do aktywizacji społecznej i zawodowej w gminie Stare Bogaczowice.

Wyżej opisana spółdzielnia, jako podmiot ekonomii społecznej, będzie mogło oferować następujące usługi:

- wykonawstwo prac remontowych (drobne rozbiórki, remonty pomieszczeń, prace malarskie i inne prace wykończeniowe);
- pielęgnację terenów zielonych, w tym projektowanie i realizację projektów;
- prace porządkowe, w tym sprzątanie ulic i chodników, sprzątanie pomieszczeń biurowych, odśnieżanie;
- utrzymywanie czystości i dbałość o linie brzegowe zbiorników wodnych;
- sprzątanie rowów leżących w pasie dróg gminnych i powiatowych;
- obsługę imprez masowych pod kątem utrzymania czystości przed, w trakcie i po imprezie;
- usługi opiekuńcze w stosunku do osób starszych, niepełnosprawnych i samotnych.

Wypracowane dochody przeznacza się na odbudowywanie kompetencji społecznych uczestników.

Warunki lokalowe

Lokal CW powinien zapewnić sprawną organizację pracy biurowej i dydaktycznej.

Liczba i wielkość pomieszczeń powinna być uzależniona od liczebności grupy i specyfiki prowadzonych zajęć. Pomieszczenia powinny być dostosowane do potrzeb uczestników (w tym również uczestników niepełnosprawnych) i wyposażone w niezbędny sprzęt, w tym w sprzęt ochrony ppoż.

Miejsce prowadzenia usług reintegracji społecznej i zawodowej to:

- 1) sala dydaktyczna wyposażona w tablice, krzesła, stoliki, sprzęt multimedialny;
- 2) pracownia do przeprowadzenia zajęć praktycznej nauki zawodu, odpowiednio dostosowana do specyfiki zajęć i wyposażona w niezbędne sprzęty i urządzenia;
- 3) wyposażenie do prac na zewnątrz budynku – nauka zawodów budowlanych, pielęgnacji zieleni, itp.
- 4) pokój spotkań indywidualnych zapewniający dyskrecję w kontaktach z psychologiem, pracownikiem socjalnym i innymi pracownikami;
- 5) sala do przeprowadzania zajęć terapeutycznych;
- 6) zaplecze gastronomiczne: kuchnia / jadalnia
- 7) szatnie i odpowiednie zaplecze sanitarne.

Dodatkowo powinny być wydzielone pomieszczenia do przechowywania materiałów dydaktycznych zużywanych w trakcie praktycznej nauki zawodu (magazyn produktów spożywczych dla grupy kulinarnej, magazyn materiałów remontowo –budowlanych dla grupy remontowej itp.).

Biuro powinno być wyposażone w odpowiednie urządzenia i sprzęty, biurka, krzesła i szafy do przechowywania akt.

Godziny otwarcia placówki:

Poniedziałek – piątek: godz. 8.00 – 17.00
Sobota (np. dyżury): godz. 11.00 – 15.00

Budżet funkcjonowania placówki:

Wyszczególnienie	Wynagrodzenie (brutto)
Specjalista - Pracownik Centrum Wsparcia, kompetencje: • organizator zajęć praktycznych, edukator • doświadczenie pracy z osobami wykluczonymi społecznie • poszukiwane kompetencje doradcy zawodowego Pełny etat	3200,00 PLN / miesiąc
Pracownik Centrum Wsparcia, kompetencje: • obszar techniczny • wsparcie informatyczne • prowadzenie podstawowych zajęć z obsługi komputera Pełny ½ etat, praca zmianowa	1600,00 PLN / miesiąc
Specjaliści: - trenerzy umiejętności miękkich - trenerzy zajęć praktycznych - doradcy - psycholog	60,00 – 150,00 PLN/godzinę (średnio 15 godz./tydzień)

- terapeuci - prawnicy, itp. Stawki godzinowe	
Wolontariat: - grupy samokształceniowe	0,00 PLN
Koszty utrzymania lokalu: - ogrzewanie - prąd - telefony	Uzależnione od metrażu i podpisanych umów

Propozycja finansowania działań

1. Budżet gminy – zgodnie z podjętą uchwałą i planem finansowania KIS.

Planowany termin opracowania budżetu – koniec 2018 roku.

Planowany termin zgłoszenia KIS – w wyniku przeprowadzonej inwestycji.

2. Poddziałanie 6.1.4 - ZIT AW, 6.1.A Budowa, remont, przebudowa, rozbudowa, nadbudowa, wyposażenie infrastruktury społecznej powiązanej z procesem integracji społecznej, aktywizacji społeczno-zawodowej i deinstytucjonalizacji usług
 - opublikowanie ogłoszenia o konkursie: 1 grudnia 2017 r.
 - planowany termin rozpoczęcia składania wniosków: 15 stycznia 2018 r.
 - budżet: 7 646 711 PLN

Warto rozważyć ten obszar:

3. Fundusz Inicjatyw Obywatelskich (FIO) jest rządowym programem wieloletnim, przyjętym w drodze uchwały Rady Ministrów i powierzonym do realizacji ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego (obecnie jest to minister pracy i polityki społecznej) – w przypadku chęci działań na rzecz KIS realizowane przez NGO.
4. Poddziałanie 9.1.1 – horyzontalne, 9.1.A (drugi typ operacji): Projekty na rzecz integracji społeczno-zawodowej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, 9.1.C Wsparcie dla tworzenia i/lub działalności podmiotów integracji społecznej tj. CIS, KIS, ZAZ, WTZ
 - opublikowanie ogłoszenia o konkursie: 25 lipca 2018 r.
 - planowany termin rozpoczęcia składania wniosków: 19 września 2018 r.

- budżet: 41 670 000 PLN

Obszar wsparcia, jaki można uzyskać dotyczy finansowania działań w Centrum Międzypokoleniowym i Centrum Integracji Społecznej.

Dla drugiego typu operacji 9.1.A, tj. projektów na rzecz integracji społeczno-zawodowej, obejmujących następujące instrumenty:

- usługi specjalistycznego poradnictwa (prawnego, rodzinnego, psychologicznego), prowadzące do integracji społecznej i zawodowej – jedynie, jako element projektu;
- wdrożenie/ zastosowanie form i metod wsparcia indywidualnego i środowiskowego na rzecz integracji zawodowej i społecznej (w tym np. środowiskowej pracy socjalnej, centrów aktywizacji zawodowej, animacji lokalnej, streetworkingu, coachingu, treningu pracy);
- działania o charakterze środowiskowym, w tym w szczególności działania edukacyjne i integracyjne, mające na celu adaptację pracownika w środowisku pracy (jedynie łącznie z główną grupą docelową);
- usługi społeczne świadczone w interesie ogólnym (wyłącznie pod warunkiem, gdy jej udzielenie jest niezbędne, aby zapewnić indywidualizację i kompleksowość wsparcia dla uczestnika projektu) (np. usługi asystenckie);
- wsparcie tworzenia i działalności środowiskowych instytucji aktywizujących osoby niepełnosprawne, w tym zaburzone psychicznie;
- promocja i wsparcie wolontariatu w zakresie integracji osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym;
- kursy i szkolenia umożliwiające nabycie, podniesienie lub zmianę kwalifikacji i kompetencji zawodowych oraz rozwijanie umiejętności i kompetencji społecznych, niezbędnych na rynku pracy;
- staże, praktyki zawodowe, subsydiowane zatrudnienie i zajęcia reintegracji zawodowej u pracodawcy;
- poradnictwo zawodowe, pośrednictwo pracy;
- wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy (wyłącznie w połączeniu z subsydiowaniem zatrudnienia) oraz specjalistyczne (wynikające z danej niepełnosprawności i indywidualnych potrzeb) wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy dla zatrudnionej osoby z niepełnosprawnością;

- k. zatrudnienie wspomagane obejmujące wsparcie osoby z niepełnosprawnością przez trenera pracy/ asystenta zawodowego u pracodawcy;
- l. skierowanie do pracy w Zakładzie Aktywności Zawodowej i sfinansowanie kosztów zatrudnienia w ZAZ;
- m. jednorazowy dodatek relokacyjny dla osoby, która uzyskała zatrudnienie w odległości 50 km od miejsca stałego zamieszkania w rozumieniu przepisów Kodeksu Cywilnego, z przeznaczeniem na pokrycie kosztów dojazdu i/lub zakwaterowania;
- n. skierowanie i sfinansowanie terapii psychologicznej, rodzinnej lub psychospołecznej dla rodzin lub osób;
- o. skierowanie i sfinansowanie programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie, o którym mowa w przepisach o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- p. skierowanie i sfinansowanie programu psychoterapii w zakładzie leczenia odwykowego w przypadku osób uzależnionych od alkoholu, w rozumieniu przepisów o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- q. skierowanie i sfinansowanie programu terapeutycznego w zakładzie opieki zdrowotnej dla osób uzależnionych od narkotyków lub innych środków odurzających w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii.

i/lub

typu operacji 9.1.C., tj.:

1. wsparcia służącego poprawie dostępu do usług reintegracji zawodowej i społecznej realizowanych przez podmioty, o których mowa w ustawie o zatrudnieniu socjalnym (tj. Centra Integracji Społecznej (CIS), Kluby Integracji Społecznej (KIS)) poprzez stworzenie nowych miejsc reintegracji społecznej i zawodowej:
 - a. w istniejących CIS lub KIS;
 - b. poprzez utworzenie nowych CIS lub KIS.

i/lub

2. wsparcia dla zatrudnienia i usług rehabilitacji zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnościami poprzez:
 - a. zwiększenie liczby osób z niepełnosprawnościami zatrudnionych w istniejących ZAZ z możliwością objęcia tych osób usługami aktywnej integracji;

- b. wsparcie osób z niepełnosprawnościami dotychczas zatrudnionych w ZAZ nową ofertą w postaci usług aktywnej integracji ukierunkowaną na przygotowanie osób zatrudnionych w ZAZ do podjęcia zatrudnienia poza ZAZ na otwartym rynku pracy lub w przedsiębiorczości społecznej, w tym wsparcie dla osób zatrudnionych w ZAZ usługami asystenckimi oraz usługami trenera pracy, umożliwiającymi uzyskanie lub utrzymanie zatrudnienia, w szczególności w początkowym okresie zatrudnienia;
- c. tworzenie nowych WTZ (wyłącznie w przypadku, gdy analiza potrzeb regionu wykaze potrzebę tworzenia kolejnych podmiotów tego typu oraz zagwarantowana zostanie trwałość ich funkcjonowania);
- d. wsparcie usługami aktywnej integracji nowych osób w istniejących Warsztatach Terapii Zająciowej (WTZ);
- e. wsparcie dotychczasowych uczestników WTZ nową ofertą w postaci usług aktywnej integracji, obowiązkowo ukierunkowaną na przygotowanie uczestników WTZ do podjęcia zatrudnienia i ich zatrudnienie: w ZAZ, na otwartym lub chronionym rynku pracy lub w przedsiębiorczości społecznej. W tej formie wsparcia istnieje możliwość wsparcia uczestników WTZ usługami asystenckimi oraz usługami trenera pracy, umożliwiającymi uzyskanie lub utrzymanie zatrudnienia, w szczególności w początkowym okresie zatrudnienia, umożliwia się także realizację praktyk lub staży dla uczestników WTZ;
- f. wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy na potrzeby zatrudnienia osoby z niepełnosprawnością lub dostosowanie stanowiska pracy do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, (jako element kompleksowego projektu).

Finansowanie tożsamyh usług świadczonych już w lokalnej społeczności przez inne placówki

W lokalnej społeczności nie ma tożsamyh usług świadczonych przez inne placówki.

Załączniki

- 1) Przykładowe wyposażenie Centrum Międzypokoleniowe
- 2) Przykładowe wyposażenie Centrum Wsparcia
- 3) Zgłoszenie przykładu dobrej praktyki „Tajemniczy świat eksperymentów”

